

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/168/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7717214374
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7717214374.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudcov JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Bratislava, Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, zast. Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom Bratislava, Martinčekova 13, proti žalovanému D. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom K.Í. XX, o zaplatenie 973,32 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 24Csp/240/2017-70 z 3.4.2018 Okresného súdu Michalovce

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom zamietavom výroku.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj „súd“) rozsudkom žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 973,32 € spolu so zmluvným úrokom vo výške 25,50 % ročne odo dňa splatnosti prvej nesplatennej splátky úveru do 19.9.2014 spolu s úrokom z omeškania vo výške 3,73 € do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 973,32 € od 20.9.2014 do zaplatenia s tým, že súd mu povolil dlžnú sumu splácať v splátkach po 50 € mesačne a to vždy do 25-teho dňa v mesiaci počnúc prvou splátkou v mesiaci máj 2018 až do zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 973,32 € spolu s úrokmi 146,33 € a 706,84 €, úrokmi zo zostatku nezaplatennej istiny 973,32 € vo výške 25,50 % ročne od 8.6.2017 do zaplatenia a s úrokmi z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 973,32 € od 8.6.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania.

3. Skutkovo žalobca odôvodnil žalobu tým, že dňa 17.10.2013 uzavrel jeho právny predchodca so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej mu poskytol úver vo výške 1.000 € Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver riadne a včas. Jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v listine „Aktuálny stav úveru“ vyhotovenej k 7.6.2017. K uzatvoreniu zmluvy o postúpení pohľadávok medzi právnym predchodcom žalobcu a žalobcom dňa 13.06.2017.

4. Súd konštatoval, že na pojednávaní dňa 3.4.2018 žalovaný uznal nárok žalobcu na zaplatenie dlžnej sumy istiny v celom rozsahu a žiadal o splatenie dlhu v splátkach. Súd preto o tejto časti návrhu rozhodol rozsudkom na základe uznania podľa § 282 CSP, v zmysle ktorého uviedol len stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku na základe uznania nároku (§ 285 CSP). Vo zvyšnej časti príslušenstva uplatnenej pohľadávky, t.j. úrok v sume 146,33 € a 706,84 €, úrok zo zostatku

nezaplatenej istiny 973,32 € vo výške 25,50 % ročne od 1.6.2017 do zaplataenia a úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 973,32 € od 1.6.2017 do zaplataenia, žalovaný nárok žalobcu neuznal.

5. Právne zistený skutkový stav súd posudzoval podľa § 497, § 503 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka, § 517 ods. 1, 2, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., § 7 ods. 1, § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4Ob0/143/1998, podľa ktorého veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný iba úroky z omeškania, súd konštatoval, že žalobca má právo na zaplataenie dohodnutého úveru iba do dňa kedy vyhlásil úver za predčasne splatný s tým, že po tomto termíne mu nevzniká právo na zaplataenie dohodnutého úroku z úveru, ale iba úroku z omeškania. Preto žalobu v časti zmluvného úroku vo výške 25,50 % ročne odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (19.9.2014) zamietol, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažaniu, a to jednak v podobe úroku z úveru ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi konania. Na podporu svojho názoru citoval z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014. Podľa tohto rozsudku (okrem iného) ak existuje zmluvná úprava (t.j. v úverovej zmluve je zakotvená povinnosť spotrebiteľa platiť po vyhlásenej predčasnej splatnosti úveru aj dohodnutý úrok z úveru), je táto úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2, resp. § 53 ods. 1, 5 OZ robí absolútne neplatnou. Podľa právneho názoru súdu neexistuje zákonné kogentné pravidlo, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť bližšie neurčenú dobu úrok popri úroku z omeškania a takým ustanovením nie je ani ustanovenie § 506 Obchodného zákonníka. Občiansky zákonník pre porovnanie v ustanoveniach o pôžičke rovnako takéto pravidlo neuvádza (§ 657, § 658). Ak úver nie je splatený po splatnosti, zákon priznáva za zadržovanie finančných prostriedkov sankcie či už zákonné (úrok z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta). Do úvahy prichádzajú prípadne aj iné nároky z porušenia práva vyvolaného dlžníkom (náhrada škody, vydanie bezdôvodného obohatenia). Dôležité je však, že ich povahou ide nie o plnenia tvoriace cenu/odplatu za úver, ale o nároky z porušenia práva. Dohoda o úrokoch po splatnosti popri ďalších úrokoch za omeškание a ďalších sankciách sa dotýka ponuky zákona - dispozície. Odklon od dispozície právnej normy, ktorý sleduje úrok popri úrokoch z omeškania, či iných sankciách je v neprospech žalovaného. Ak by takejto dohody nebolo, zákon by umožňoval žalobcovi uplatniť po splatnosti úrok z omeškania pri pomerne novom pravidle o administratívnom strope na celkové sankcie zakotvené v § 3a nar. vlády 87/1995 Z.z. Pre prípad omeškania nie inštitút ceny úveru, ale rôzne sankčné mechanizmy za neplnenie povinnosti riešia krízu spojenú s omeškáním. Cena musí byť jasne stanovená, uzavretá a ustálená výhradne v spojení s ukončením úverovej služby, a teda uplynutím úverového obdobia či už pôvodne dohodnutého alebo predčasne skončeného. Neuzavretá a otvorená môže byť len sankcia, ktorej výšku reguluje všeobecne záväzný predpis tak, aby nenadobudla neprimerané rozmery. Zmena záväzku logicky prináša aj zmenu pomerov plnenia a aktivuje režim omeškania v spojení s využitím práva podľa a za podmienok § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti súd uviedol, že k predčasnému zosplateniu záväzku spotrebiteľa - žalovaného došlo konaním veriteľa, a teda, bol to veriteľ, ktorý v súvislosti so zmenou (obsahu) záväzku určil aj režim ďalšieho plnenia záväzku svojím jednostranným adresovaným právnym úkonom. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úrok, ktorý by mu patril výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úrok zo sumy, ktorú mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd ďalej argumentoval, že protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak v tomto prípade existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 OZ robí absolútne neplatnou. Ak sa žalobca odplatných plnení napriek neplatnosti dojednania naďalej dovoľáva aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatení úveru, nemôžu tieto jeho nároky

prejsť testom citovaných ustanovení OZ a subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k/ OZ. Úrok za poskytnutie úveru sa na rozdiel od odplaty za akúkoľvek inú odplacnú službu či kúpu tovaru odlišuje tým, že plynutím času narastá (cena za poskytnutú službu narastá). Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Takto dochádza k obchádzaniu inštitútu iného plnenia na účely aplikácie § 3a ods. 2 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia OZ. Preto podľa názoru súdu v protiprávnom stave patria zmluvným stranám nároky z porušenia práva, napr. sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. V prejednávanej veci dohoda o úrokoch po splatnosti popri ďalších úrokoch za omeškania a ďalších sankciách (čl. 6.3 obchodných podmienok pre zmluvy o úvere) indikuje neprimeraný nárast dlhu v neprospech spotrebiteľa. Takýto odklon od dispozície právnej normy, ktorý sleduje úroky popri úrokoch z omeškaniach, či iných sankciách je v neprospech žalovaného. Dohodnuté úroky predstavujú cenu služby. Ak by zákonodarca mal úmysel uregulovať cenu služby aj za obdobie po skončení služby, mohol to explicitne upraviť tak, ako to napr. zakotvil pri iných spoločenských vzťahoch v § 723 ods. 1 OZ - „je nájomca povinný platiť nájomné až do vrátenia vecí“. Ustanovenie § 506 Obchodného zákonníka o odstúpení od zmluvy pre nesplácanie úveru a o vrátení dlžnej sumy s úrokmi nestanovuje presne, či sa majú platiť úroky do odstúpenia alebo úroky aj po odstúpení. Zostala teda len rovina zmluvnej úpravy, a tá je z uvedených dôvodov vystavená súdnej kontrole neprijateľnosti (§ 53 ods. 1 OZ).

6. Súd preto žalobu zamietol v časti zmluvných úrokov 25,5 % z dlžnej sumy po vyhlásení úveru za predčasne splatný a priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo súdom priznanej sumy vo výške 3,73 € do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a následne odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti od 20.9.2014 do zaplatenia v zákonnej výške podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

7. Súd zohľadniac majetkové a sociálne pomery žalovaného (tento je invalidný dôchodca a jeho jediný mesačný príjem je vo výške 524 €) povolil mu dlžnú sumu splácať v splátkach po 50 €.

8. Pokiaľ ide o trovy konania, súd uviedol, že žalobca bol v konaní plne úspešný, keď jeho neúspech predstavoval iba časť príslušenstva pohľadávky, preto mu podľa § 255 ods. 1 CSP priznal plnú, 100% náhradu trov konania.

9. Rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti napadol včas podaným odvolaním žalobca z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/, g/ a h/ CSP, t.j. neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žiadal, aby ho odvolací súd v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne aby ho zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie. Vytkol súdu, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné a arbitrárne, pretože nie je zrejmé, z akého právneho predpisu vychádzal, keď uzavrel, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalobca nemá nárok na dohodnuté zmluvné úroky. Vyjadril názor, že pokiaľ by otázka nároku na zmluvný úrok po vyhlásení predčasnej splatnosti mala byť zodpovedaná uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 143/1998, toto rozhodnutie nevyhovuje potrebám súčasného právneho stavu, keďže po jeho vydaní došlo k vstupu SR do EÚ a následne k implementácii relevantných smerníc do nášho právneho poriadku, ako aj k vydaniu nových právnych predpisov, ktoré sú pre danú oblasť smerodajné. V tejto súvislosti poukázal na § 16 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. a uviedol, že výkladom a contrario tohto ustanovenia, v prípade, ak dôjde k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru veriteľom pre porušenie platobnej disciplíny dlžníka, veriteľ by mal mať rovnako zachované právo na vrátenie peňažných prostriedkov spolu s dohodnutým úrokom až do okamihu splatenia úveru. Pokiaľ ide o zmluvný úrok, podľa žalobcu ide o dohodnuté zmluvné plnenie akcesorickej povahy, takéto plnenie je spojené s istinou úveru, od ktorej závisí aj samotný zmluvný úrok ako forma odmeny veriteľa za poskytnutie predmetného úveru. S poskytnutím úveru bol teda spätý aj nárok veriteľa na zmluvné úroky, pričom žalovaný si toho bol vedomý a svojím

podpisom zmluvy sa zaviazal zmluvné úroky uhrádzať. Citoval ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka a argumentoval, že z jazykového výkladu tohto ustanovenia vyplýva, že veriteľ má nárok na úrok až do splatenia úveru, zosplatenie úveru znamená len zmenu termínu splatnosti, na ktorú má veriteľ nárok. Úroky z úveru sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy, predstavujú cenu úveru a dlžník je povinný ich platiť od okamihu reálneho poskytnutia peňazí do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Na povinnosť platiť úroky z úveru nemá vplyv ani zosplatenie úveru, pretože táto povinnosť trvá zásadne do času reálneho vrátenia poskytnutého plnenia. Úročenie úveru zmluvnou úrokovou sadzbou od jeho poskytnutia až do úplného splatenia bolo úmyslom žalobcu (viď bod 6.4 Obchodných podmienok) a žalovanému musel byť tento zámer vzhľadom na jeho formuláciu jasný. S obchodnými podmienkami úveru sa žalovaný oboznámil a vyjadril s nimi súhlas, čo potvrdil svojim podpisom na zmluve. Vzhľadom na fakt, že k vráteniu celej poskytnutej istiny doposiaľ nedošlo, nedošlo ani k zániku dohodnutého záväzku žalovaného, v zmysle ktorého je povinný naďalej uhrádzať zmluvne dohodnuté úroky. Nesúhlasil s tvrdením súdu, že súbežným uplatňovaním úrokov z úveru a úrokov z omeškania dochádza k hrubej nadvláde veriteľa, pretože oba typy úrokov sú diametrálne odlišným právnym inštitútom a sledujú iný cieľ. Dal do pozornosti súdu ust. § 517 ods. 2 OZ. Opätovne zdôrazňoval, že napriek rozhodnutiu Ústavného súdu SR IV.ÚS 476/2012 a Najvyššieho súdu SR 4Obo/143/1998 nie je na okresných súdoch ustálená súdna prax v ich uplatňovaní. Polemizoval s právnym názorom, že aj na právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, vzniknutým pred 1.4.2015, sa použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, a tvrdil, že tieto právne vzťahy sa spravujú výlučne Obchodným zákonníkom. Zároveň poukazoval na odlišné stanovisko sudcu a zároveň podpredsedu Ústavného súdu SR JUDr. Milana Ľalíka.

10. Žalovaný bol v odvolacom konaní nečinný.

11. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

12. Výrok rozsudku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť plniť žalobcovi a výrok o trovách konania neboli odvolaním napadnuté (§ 379 CSP), nadobudli právoplatnosť (§ 227 ods. 1 CSP a ust. § 367 ods. 1 a contrario CSP), a preto neboli v odvolacom konaní preskúmané.

13. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako včas podané oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

14. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 5.6.2019 o 10.00 hod. v pojednávacej miestnosti č. 215/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli zverejnené dňa 30.5.2019 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle § 219 ods. 1, 3 CSP.

15. Žalobca v odvolaní síce uvádza odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/, g/, h/ CSP, ale z obsahu odvolania však vyplýva, že argumentačne namieta iba odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ a h/ CSP, t.j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, spočíva v tom, že nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak,

aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Obsah práva na spravodlivý proces (right to fair trial) je pomerne široký (právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie veci v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo vyporiadať sa so všetkými relevantnými skutočnosťami, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia). Medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým (o. i.) aj právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu a právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

17. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu za zistený skutkový stav, t.j. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

18. Odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov dospel k záveru, že v prejednávacom prípade odvolacie dôvody uplatnené odvolateľom nie sú dôvodné.

19. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplynuli, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok hodnotenia jeho dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193, § 194 a § 205 CSP alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo že by použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. V konaní neboli zistené ani žiadne vady v zmysle § 365 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

20. Súd prvej inštancie jasne a dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré žalobe žalobcu čiastočne nevyhovet a závery, ktoré prijal primerane a zrozumiteľne vysvetlil, uviedol dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil ako po stránke skutkovej tak aj po stránke právnej. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplyva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu.

21. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

22. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozsudku v tomto výroku. Dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol podrobne rozobral v odôvodnení svojho rozhodnutia, s týmito sa odvolací súd stotožňuje a v podrobnostiach na ne poukazuje a konštatuje, že odôvodnenie tohto výroku rozhodnutia spĺňa všetky zákonné parametre riadne odôvodneného rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP).

23. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že základom jeho potvrdzujúceho rozhodnutia bola právna úprava obsiahnutá v ust. § 387 ods. 2 CSP v spojení s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 350/2009 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 170/2005, v intenciách ktorých pri potvrdení rozhodnutia okresného súdu nie je potrebné, aby krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku zopakoval tie závery napadnutého rozsudku okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje, pretože odôvodnenia a rozhodnutia prvoinstančného súdu a odvolacieho súdu tvoria jeden

celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), a preto postačuje len odkázať cez § 387 ods. 2 CSP na odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom rozsudku.

24. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovou stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/2003).

25. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodáva: Najpodstatnejším dôvodom podaného odvolania proti rozsudku vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti bol nesúhlas žalobcu s právnym názorom súdu prvej inštancie, že dohodnutý zmluvný úrok patrí žalobcovi len do zosplatnenia dlhu a následne mu prislúcha len úrok z omeškania. Prípustnosť kumulácie úroku a úroku z omeškania (resp. ich paralelného uplatnenia) po predčasnej splatnosti úveru pri spotrebiteľských úveroch je predmetom riešenia množstva súdnych sporov ale aj akademickej obce. Doposiaľ táto otázka jednoznačne a definitívne vyriešená nebola pre absenciu rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Známe sú rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, podľa ktorých je dohoda účastníkov zmluvy o úvere o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov možná (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Odo 657/2005) ako aj o možnom súbehu dohodnutého úroku a úroku z omeškania pri pôžičke (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Cdo 1401/2014) V rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32 Cdo 3830/2014 možno zaznamenať názor, že veriteľovi patrí úrok aj po zosplatnení úveru. V každom odvolacom súdu známemu prípadu však riešenie tejto otázky nadväzovalo na záver o platnosti dohody veriteľa a dlžníka o úrokoch po zosplatnení úveru, pričom otázka výlučne zákonného rámca úročenia sa v týchto prípadoch neriešila. Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 143/98 zo dňa 1.7.2000, na ktoré sa v rozhodovacej praxi na podporu názoru o úročení úveru len do jeho splatnosti frekventovane odkazuje, nerieši túto otázku ako podstatnú, ťažiskovú a vyslovený právny názor k ďalšiemu postupu súdu prvej inštancie po zrušení jeho rozhodnutia „Odvolací súd v tejto súvislosti upozorňuje, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 OBZ)", v ňom nie je nijak bližšie zdôvodnený. Nemožno však prehliadnuť, že zdôvodnenie založené i na tomto názore prešlo testom ústavnosti, pričom Ústavný súd SR vo svojom uznesení sp. zn. IV. ÚS 476/2012 z 18.9.2012, jednak zmienené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR považoval za súčasť štandardnej judikatúry všeobecných súdov a jednak výklad vo výsledku zodpovedajúci tejto alternatíve právneho posúdenia veci považoval za ústavne akceptovateľný. Na podklade uvedených judikatórnych výstupov sa k takémuto názoru prikláňa aj odvolací súd, pričom k formovaniu tejto jeho argumentačnej pozície došlo v podstatnom tiež na podklade týchto úvah: Interpretácia trvania úročenia úveru musí odzrkadľovať tiež samotnú podstatu úroku a špecifickosť právnej situácie, ktorá po zosplatnení úveru nastáva. Právna teória i rozhodovacia prax sú zajedno v tom, že úrok je cenou peňazí - odplatom veriteľovi za to, že peňažné prostriedky dočasne prenechá dlžníkovi a ten ich v dohodou stanovenej alebo na základe zákona veriteľom určenej dobe môže využívať. Rovnako nakoniec vníma podstatu úroku vo svojej právnej argumentácii žalobca. Práve možnosť disponovať s peňažnou sumou na dosiahnutie vlastného hospodárskeho prospechu na strane dlžníka a získanie úroku za poskytnutie tejto možnosti na strane veriteľa, predstavujú bezprostredný ekonomický dôvod vzniku právneho vzťahu z úverovej zmluvy. Účinným uplatnením práva mimoriadneho zosplatnenia úveru veriteľom dochádza celkom nepochybne k narušeniu tohto dôvodu úverovej zmluvy; v ďalšom čase už totiž dlžník nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, keďže veriteľ mu túto možnosť už viac nedáva (odňal). Nevrátením prenechaných peňazí po zosplatnení úveru, bez ohľadu na to aké účinky z hľadiska trvania úverového vzťahu právnemu úkonu zosplatnenia pripíšeme, nepochybne vzniká protiprávny stav, s ktorým sú ako následok prípadne spojené sankčné (úroky z omeškania), zodpovednostné (náhrada škody) a zabezpečovacie plnenia (zmluvná pokuta), na ktorých sa účastníci pre tento prípad dohodli, alebo ktoré sú dané zákonom a nie záväzky majúce povahu odplaty, medzi ktoré úrok, ako už bolo vyjadrené skôr, rozhodne patrí. Nemožno v tejto súvislosti prehliadnuť ani to, že otázka „odplaty“ za nesplnenie povinnosti dlžníkom nastala výlučne v súvislosti s úverovými vzťahmi, pričom mimo nich odvolaciemu súdu nie sú zrejmé prípady, kedy by sa veriteľ po zročnení plnenia domáhal mimo sankčných, zabezpečovacích alebo zodpovednostných záväzkov tiež iných vedľajších plnení, majúcich povahu akejsi zmluvnej odplaty. Takto napríklad po skončení

nájmu prenajímateľa nežiadajú nájomné až do vydania predmetu nájmu i napriek tomu, že zákon platenie nájomného len za obdobie trvania nájmu nelimituje (rovnako ako úrok pri úveroch). Možno síce namietat', že náhradu za užívanie veci bez právneho dôvodu vlastníci bežne žiadajú, treba mať ale na zreteli, že svojím charakterom sa nad akúkoľvek pochybnosť nejedná o odplatu, ale o náhradu zo zodpovednostného vzťahu z bezdôvodného obohatenia, ktorú, ako už bolo skôr zmienené, odvolací súd pripúšťa i v prípade úverových vzťahov. Odvolací súd teda nevzhliadol právny, ekonomický a v svojej podstate ani žiaden iný racionálny dôvod, pre ktorý by výklad právnej úpravy mal smerovať k úročeniu poskytnutých peňazí aj po zosplatnení úveru, teda v čase, kedy veriteľ dlžníkovi neposkytuje možnosť užívať jeho peniaze, ale dlžník veriteľove peniaze protiprávne zadržáva. Celkom nepatričnou je argumentácia zástancov opačného názoru, založená na interpretácii znenia poslednej vety ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého úrok je povinný (dlžník) zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov. Použitá formulácia na prvý pohľad evokuje u zástancov úročenia úveru aj po splatnosti, že tým je otázka zodpovedaná „do vrátenia“, a teda nie do splatnosti; tento argument však vo svojej podstate abstrahuje od toho, že jeho znenie, zvlášť však použité slovo „len“ v tomto ustanovení jasne naznačuje, že tým bolo sledované obmedzenie dohodnutého úroku v prípade skrátenia doby vrátenia peňazí a nie rozšírenie úročenia nad túto dobu. Zástancovia názoru o úročení úveru po splatnosti sa doposiaľ uspokojivo nevysporiadali ani s jeho zrejmu kolíziou s úpravou, priznávajúcou veriteľovi za omeškanie dlžníka s peňažným plnením iba úrok z omeškania (poplatok z omeškania), za situácie, keď možnosť kvantitatívneho rozšírenia tejto sankcie za oneskorené plnenie v občianskoprávných vzťahoch je v právnej praxi jednotne odmietaná. Úročenie zosplatneného úveru zároveň nereflektuje ani skutočnosť, že právny poriadok úhrn sankcií za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov (podľa ust. § 3a ods. 2 nar. vlády SR č. 87/1995 Z. z. sa nimi rozumejú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov) limituje.

26. V prejednávanej veci bolo povinnosťou súdu prvej inštancie postupovať v súlade s prvým dielom druhej hlavy tretej časti Civilného sporového poriadku, v ktorých ide o spory s ochranou slabšej strany - spotrebiteľské spory. Pre túto právnu úpravu je charakteristické, že protežuje vybranú sporovú stranu, čím vzbudzuje dojem zdanlivého rozporu s princípom rovnosti strán (Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kolektív, Komentár. Praha: C.H.Beck, str. 1014). Systém ochrany zavedený nielen vnútroštátnou úpravou ale aj unijným právom (napr. Smernicou rady 93/13/EHS) vychádza z myšlienky znevýhodneného postavenia spotrebiteľa pokiaľ ide o vyjednávaciu silu aj o úroveň jeho informovanosti. Pri posudzovaní pozície dlžníka, ktorý podľa odvolateľa porušením svojej povinnosti získal výhodnejšie postavenie ako dlžníci, ktorí svoje záväzky plnia riadne, keďže sa zbavil povinnosti platiť zmluvný úrok z úveru, je potrebné zohľadniť aj následok tohto porušenia, ktorým je skoršia splatnosť ako bola pôvodne dohodnutá splatnosť pohľadávky. Dlžník v takomto prípade nemá povinnosť platiť zmluvne dohodnutý úrok z úveru, na druhej strane stráca výhodu splátok a vzniká mu povinnosť zaplatiť celý (zvyčajne nie malý) dlh naraz a to skôr, ako bolo dohodnuté. Z pozície veriteľa to znamená, že síce stratí nárok na úrok z úveru, ale má nárok na zaplatenie celého dlhu naraz bez čakania na jeho zaplatenie v splátkach ako bolo pôvodne dohodnuté v zmluve. Otázka vymoženía dlhu (skorého) je potom spojená s otázkou predzmluvnej aktivity (získovanie platbyschopnosti klienta) a zabezpečením úveru. Výklad odvolateľa vedúci k záveru o oprávnenosti úroku zo spotrebiteľského úveru po predčasnom zosplatnení je v rozpore so zásadou ochrany spotrebiteľa a výkladu v jeho prospech zakotvenou v § 52 ods. 2, § 53 ods. 1 a 5 a § 53 ods. 4 písm. k/ OZ.

27. V súvislosti s odvolacou námietkou žalobcu, že v bode 6.4 Obchodných podmienok strany úverovej zmluvy sa strany dohodli, že banka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania až do úplného splatenia zmluvného záväzku klienta voči banke, odvolací súd pripomína žalobcovi, že opomenul brať do úvahy určite mu známu skutočnosť, že rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/2/2017 z 28.11.2017 bola táto zmluvná podmienka v obdobnej veci vyslovená za neprijateľnú.

28. Podľa názoru odvolacieho súdu odvolateľ neuviedol žiadne také vecné a právne relevantné dôvody, ktoré by preňho ako žalobcu privedli priaznivé rozhodnutie. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie o uplatnenom nároku vo vzťahu k odvolateľovi. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku, na ktoré v podrobnosti odkazuje a rozsudok v napadnutom výroku ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

29. Žalobca ako odvolateľ nemal úspech v odvolacom konaní, žalovaný bol síce v odvolacom konaní plne úspešný, ale žiadne preukázateľné trovy mu v odvolacom konaní nevznikli, preto odvolací súd stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 255 ods. 1, § 396 ods. 1 CSP).

30. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).